

Tájékoztató az állami hulladékgazdálkodási közfeladattal kapcsolatos számviteli szétválasztási kötelezettségről

A hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény (a továbbiakban: Ht.) alapján az állami hulladékgazdálkodási közfeladat (a továbbiakban: ÁHK) – azaz a hulladékgazdálkodási koncesszió – ellátása során alkalmazható díjakra vonatkozó javaslatát a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal (a továbbiakban: MEKH) az indokolt költségek figyelembevételével készíti el. A díjelőkészítési tevékenységgel összefüggésben fontos a számviteli szétválasztási kötelezettségre vonatkozó előírások maradéktalan érvényre juttatása.

I. A számviteli szétválasztási kötelezettség jogi kereteinek összefoglalása

A kötelezettség jogi kereteit tartalmazza:

- a Ht.,
- a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (a továbbiakban: Szt.) és
- az állami hulladékgazdálkodási közfeladat ellátásához kapcsolódó tevékenységek számviteli szétválasztására vonatkozó részletes szabályokról szóló 235/2023. (VI. 16.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Kr.).

A Ht. 50. § (1) bekezdése előírja, hogy a **koncessziós társaság, a koncesszori alvállalkozó, a Ht. 18/A. § (1) bekezdése szerinti hulladékégető mű, valamint a B3 alkategóriájú hulladéklerakó üzemeltetője** a (a továbbiakban együtt: **kötelezett**) beszámolási és könyvvezetési kötelezettségére, a beszámoló összeállítására, a könyvek vezetésére, valamint a nyilvánosságra hozatalra és közzétételre **az Szt. rendelkezéseit a Ht. szerinti eltérésekkel kell alkalmazni.**

I/1. A Ht. szerinti kötelezettségek

A) A kötelezett

- a) – a **számviteli politika részeként** – olyan **számviteli szétválasztási szabályzatot dolgoz ki, és**
- b) **az egyes tevékenységeire olyan elkülönült nyilvántartást vezet,**

amely biztosítja az egyes tevékenységek átláthatóságát, valamint kizárja a keresztfinanszírozást. [Ht. 50. § (2) bekezdés]

B) Az elkülönült nyilvántartás:

a) a koncessziós társaság és a **koncesszori alvállalkozó esetében**

- aa) a hulladékgazdálkodási közszolgáltatási résztvétekenység,
- ab) az ingatlanhasználó hulladékgazdálkodási közszolgáltatási résztvétekenység körébe nem tartozó települési hulladékkal kapcsolatos hulladékgazdálkodási intézményi résztvétekenység,
- ac) a közterületi köztisztasági önkormányzati közfeladattal összefüggésben keletkezett hulladékkal kapcsolatos tevékenysége,
- ad) kiterjesztett gyártói felelősségi rendszer hatálya alá tartozó termékekkel és az azokból származó hulladékokkal kapcsolatos hulladékgazdálkodási intézményi résztvétekenység, továbbá a kiterjesztett gyártói felelősségi kötelezettséget a gyártó nevében teljesítő szervezeti feladatainak ellátása,

ae) a kötelező visszaváltási díjas rendszerbe tartozó termékeknek és e termékekből származó hulladékokkal kapcsolatos hulladékgazdálkodási intézményi résztevékenység, továbbá a kötelező visszaváltási díjas rendszer működtetése érdekében végzett tevékenysége,

b) a **B3 alkategóriájú hulladéklerakó**, valamint a 18/A. § (1) bekezdése szerinti hulladékégető mű üzemeltetője esetében az állami hulladékgazdálkodási közfeladat ellátásához kapcsolódó tevékenysége szerinti felosztást tartalmazza. [Ht. 50. § (3) bekezdés]

A Ht. 50. § (3) bekezdésében említett „**tevékenység**” fogalma nem a Ht. 2. § (1) bekezdés 26. és 26d. pontjai szerinti hulladékgazdálkodási tevékenységeket (mint gyűjtés, szállítás stb.) jelenti, hanem a **hulladékgazdálkodási alrendszereket**, amelyek fogalmát a Ht. 2. § (1) bekezdés 26c. és 26d. pontjaiból lehet levezetni és amelyeket a MEKH elnökének rendelete¹ is nevesít.

C) A **kötelezett** az Szt. szerinti beszámolási kötelezettsége teljesítése során **kiegészítő melléklet készítésére köteles**, amelyben a Ht. 50. § (3) bekezdés szerinti tevékenységeket oly módon mutatja be, mintha azokat önálló vállalkozás keretében végezte volna. A H. 50. § (3) bekezdés szerinti tevékenységek elkülönült bemutatása **legalább önálló mérlegeket és eredménykimutatásokat jelent**. [Ht. 50. § (4) bekezdés]

1/2. A Kr. szerinti kötelezettségek

A) A számviteli szétválasztás, felosztás **módja** tekintetében az eszközöket, forrásokat, bevételeket, a költségeket és a ráfordításokat:

- a **koncessziós társaság** a számviteli szétválasztási **szabályzatában meghatározott módon, vetítési alapok alkalmazásával**,
- a **koncesszori alvállalkozó** a számviteli szétválasztási **szabályzatában meghatározott módon azok felmerülésének elsődleges helye szerinti bontásban**,

osztja fel a Ht. 50. § (3) bekezdés a) pontja szerinti tevékenységek között, míg

- a **B3 alkategóriájú hulladéklerakó**, valamint a Ht. 18/A. § (1) bekezdése szerinti **hulladékégető mű üzemeltetője** azok **felmerülésének elsődleges helye szerinti bontásban** azok ÁHK-ba és nem ÁHK-ba tartozása szerint.

B) a számviteli szétválasztási **szabályzat tartalmára** vonatkozóan:

- a szétválasztás során alkalmazott módszereket és vetítési alapokat a **számviteli szétválasztási szabályzatban rögzíteni kell**,
- a **számviteli szétválasztási szabályzatnak tartalmaznia kell**
 - a) a **közvetlenül** az adott tevékenységhez **hozzárendelhető** és
 - b) a **közvetlenül** az adott tevékenységhez **hozzá nem rendelhető**, de vetítési alapok alapján egyértelműen felosztható eszközök, források, bevételek, költségek és ráfordítások **körét**, továbbá az alkalmazandó **felosztási szabályokat**.

C) a **kiegészítő melléklet** tartalmára és formájára vonatkozóan:

- a számviteli szétválasztási szabályzat **vonatkozó előírásaira hivatkozni kell**,

¹ Lásd az állami hulladékgazdálkodási közfeladatot ellátó koncessziós társaság, a koncesszori alvállalkozók és az önkormányzatok indokolt költségeinek meghatározására és szabályozására, valamint az állami hulladékgazdálkodási közfeladat ellátásáért szedhető díjakkal kapcsolatos díjjavaslat elkészítésére vonatkozó alapelvekről és keretszabályokról szóló 16/2022. (XII.21.) MEKH rendelet 3. § (1) bekezdés 2. pontját.

- a kötelezett beszámolási időszak alatti **megszűnése esetén is tartalmaznia kell** az egyes tevékenységekhez kapcsolódóan elkészített **mérlegeket és eredménykimutatásokat,**
- a tevékenységi **beszámolót az Szt. 1. számú mellékletében meghatározott „A” változatú mérleg és az Szt. 2. számú mellékletében szereplő, összköltségeljárással készített eredménykimutatás** szerinti tagolásban kell elkészíteni, amely tartalmazza a mérleg és az eredménykimutatás **értelmezéséhez szükséges kiegészítéseket is.**

D) Az Szt. szerint könyvvizsgálatra kötelezettek esetében a könyvvizsgáló a **könyvvizsgálói jelentésében**

- **nyilatkozik** arról, hogy
 - aa) a kötelezett által kidolgozott és alkalmazott számviteli szétválasztási szabályok a jogszabályi előírásoknak megfelelnek, és
 - ab) az alkalmazott számviteli szétválasztási szabályok és az egyes tevékenységek közötti tranzakciók árazása biztosítja a hulladékgazdálkodási feladatok ellátásához kapcsolódó tevékenységek és a kötelezett további tevékenységei közötti keresztfinanszírozás-mentességet, továbbá
- **külön véleményt fogalmaz meg** arról, hogy az éves beszámoló kiegészítő mellékletében bemutatott, tevékenységenként szétválasztott mérlegeket és eredménykimutatásokat az Szt. előírásaival, valamint a kötelezett számviteli szétválasztási szabályzatában foglaltakkal összhangban állították-e össze.

II. A koncesszori alvállalkozók számviteli szétválasztási kötelezettsége

Számos esetben jelezték a hulladékgazdálkodási tevékenységet ellátók, hogy nem egyértelmű számukra, hogy milyen esetben minősülnek koncesszori alvállalkozónak. A koncesszori alvállalkozó fogalmát maga a Ht. 2. § (1) bekezdés 36g. pontja határozza meg:

*„koncesszori alvállalkozó: azok az e törvény szerinti engedély vagy nyilvántartásba vétel alapján hulladékgazdálkodási tevékenységet végző vállalkozások, amelyek a **koncesszorral, illetve a koncessziós társasággal közvetlenül, vagy egy vagy több másik ilyen vállalkozáson keresztül közvetetten az állami hulladékgazdálkodási közfeladat ellátásában történő közreműködés tárgyában kötött hatályos szerződéssel rendelkeznek**”*

A koncesszori alvállalkozói minőség ellenőrzésének legegyszerűbb módja a koncesszori alvállalkozói (hatósági) nyilvántartás megtekintése, amely elérhető az országos hulladékgazdálkodási hatóság (Pest Vármegyei Kormányhivatal) honlapján.

Ha egy vállalkozó koncesszori alvállalkozónak minősül, akkor a Ht. 50. § (1) bekezdése alapján számviteli szétválasztási kötelezettsége keletkezik és alkalmaznia kell az **I. pontban** foglaltakat.

A számviteli szétválasztási kötelezettség megfelelő teljesítésének elősegítése érdekében a MEKH **ajánlást** tett közzé az ÁHK ellátásában közreműködő koncesszori alvállalkozók számára a számviteli szétválasztási szabályok gyakorlati alkalmazásáról, valamint a Hivatal részére benyújtandó adatszolgáltatások teljesítéséhez javasolt költségfelosztásról.

Az **Ajánlások** elérhetők a **MEKH honlapján** a Dokumentumtár/Ajánlások, útmutatók menüpont alatt, illetve az alábbi elérési útvonalon keresztül is.

<https://mekh.hu/szamviteli-szetvalasztasi-kotelezettseg>

Ha egy koncesszori alvállalkozó **egyben olyan B3 alkategóriájú hulladéklerakó** vagy a Ht. 18/A. § (1) bekezdése szerinti hulladékégető mű **üzemeltetője is volt, amely az ÁHK-ba tartozó hulladékot is átvett** a beszámolóval érintett időszakban, akkor a beszámolási kötelezettsége során a **III. pontban** foglaltakra is tekintettel kell lennie.

III. A B3 alkategóriájú hulladéklerakó és a Ht. 18/A. § (1) bekezdés szerinti hulladékégető mű üzemeltetőjének számviteli szétválasztási kötelezettsége

Ha a B3 alkategóriájú hulladéklerakó vagy a Ht. 18/A. § (1) bekezdés szerinti hulladékégető mű üzemeltetője az ÁHK-ba tartozó hulladékot kezel, akkor a Ht. 50. § (1) bekezdése alapján számviteli szétválasztási kötelezettsége keletkezik és alkalmaznia kell a beszámolási kötelezettsége teljesítése során az **I. pontban** foglaltakat.

A számviteli szétválasztási kötelezettség megfelelő teljesítésének elősegítése érdekében a MEKH **ajánlást** tett közzé az ÁHK ellátásához kapcsolódó tevékenységet végző B3 alkategóriájú hulladéklerakó üzemeltetők számára, a számviteli szétválasztási szabályok gyakorlati alkalmazásáról, valamint a Hivatal részére benyújtandó adatszolgáltatások teljesítéséhez javasolt költségfelosztásról. Az Ajánlás elérhető a MEKH honlapján a Dokumentumtár/Ajánlások, útmutatók menüpont alatt, illetve az alábbi elérési útvonalon keresztül is.

<https://mekh.hu/szamviteli-szetvalasztasi-kotelezettseg>

A Ht. 18/A. § (1) bekezdés szerinti hulladékégető mű üzemeltetője a Ht. 50. § (4) bekezdésében meghatározott kötelezettségének eleget tesz, ha eszközeit, forrásait, bevételeit, költségeit és ráfordításait az ÁHK ellátáshoz kapcsolódó tevékenysége (ÁHK körébe tartozó hulladék égetése) vonatkozásában elkülönítetten tartja nyilván és ezt a tevékenységet az Szt. szerinti beszámolója kiegészítő mellékletében oly módon mutatja be, mintha azt önálló vállalkozás keretében végezte volna.

Amennyiben a Ht. 50. § (1) bekezdésének hatálya alá tartozó B3 alkategóriájú hulladéklerakó vagy a Ht. 18/A. § (1) bekezdés szerinti hulladékégető mű üzemeltetője **egyben koncesszori alvállalkozói tevékenységet is végzett** a beszámolóval érintett időszakban, akkor a **II. pont** szerinti szabályokat is figyelembe kell venni a kiegészítő melléklet elkészítése során.

Végezetül szeretnénk felhívni a figyelmet arra is, hogy a Ht. 50. § (8) bekezdése alapján **a számviteli szétválasztási kötelezettségre vonatkozó** – a Ht., valamint a Kr. szerinti – **rendelkezések betartását a MEKH ellenőrizheti. Ha a kötelezett a számviteli szétválasztási kötelezettségét a Hivatal felhívása ellenére nem vagy nem megfelelően teljesíti, a MEKH bírságot szabhat ki.**